

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۱/۱۱/۳۰

رنا گل اریوژی

د بزگر هوبنیاره لور

د ماشومانو له پاره لنډه کیسه

په پخوانیو زمانو کې یو بې وزله اوبې وسه بزگر په خپله کوچنۍ ټوټه مخکه په کار اوزپار لگیا و، ده یوه بسکلی لور درلوده او دواړه په یوه واره کور کې اوسیدل. یوه ورځ لور کې خپل پلار ته و ویل چې: «راځه چې پاچا ته ورشو او د یوې ټوټې مخکې هیله ترې وکړو.» پاچا چې د دوی د بې وزلی نه خبرو، د څرْمخکې یو کونج بې ورکړ. لور او پلار په گډه په مخکه کار پیل کړ، هغه یې یوې کره او غوښتل چې غلې دانې پکې وکړي او میوه لرونکې ونې پکې کینوي. د کار د تمامید و په وخت کې یې په مخکه کې د خالصې طلا یو اونگ بیاموند. په دې وخت کې پلار لورته وویل چې: «اوره! زموږ گران پاچا په مور دومره مهربان و چې دا مخکه یې راکړه، په عوض کې باید مور دا طلا یې اونگ ده ورکړو.» لور یې ورسره ونه منله او پلار ته یې وویل: «چې پلار جانه! اونگ مو پیدا کړی دی، خو دهغه لاستی مو نه دی پیدا کړی، پاچا به بیا لاستی هم را نه غواړي، ښه به دا وي چې غلې شي.» پلار د لور خبره ونه منله، اونگ یې راواخیست، پاچا ته ورغی او ورته وېي ویل چې دا طلا یې اونگ می په هغه مخکه کې پیدا کړ چې تا راکړې ده. اوس نو زه دغه اونگ تاته د درناوي او مننې په توگه وړاندې کوم. پاچا اونگ واخیست او وېي پوښته چې نور څه دي نه دي میندلي؟ بزگر و ویل چې: «نه! پاچا ورته و ویل چې باید لاستی یې هم پیدا کړي. بزگر و ویل چې هغه یې پیدا نه کړ، خو خبره یې باد یوره او کومه گټه یې ورته ونه کړه. پاچا بزگر بندي کړ او تر هغه به په زندان کې پروت وي ترڅو چې د اونگ لاستی پیدا کړي. د زندان ساتونکو د نورو زندانیانو په شان ده ته اوبه او ډوډۍ ورورله. یوه ورځ یې چیغې او نارې ترغورو شوې چې ویل یې: «اخ! کاشکې می د لور خبرې منلې وای، اخ! کاشکې می د خپلې لور خبرې منلې وای.» د زندان ساتونکي پاچا ته ورغلل او ورته وېي ویل چې دا زنداني په چیغو لگیدای او وایي چې: «اخ! کاشکې می دخپلې لور خبرې منلې وای.» اونور نه څه خوري او نه چیکي. پاچا ساتونکو ته امر وکړ چې دا زنداني ده ته وروړي. زنداني یې پاچا ته ورسو او پاچا پوښتنه ورسره وکړه چې ته ولی دا چیغې وهي چې: «اخ! کاشکې دخپلې لور خبره می منلې وای.» او: «لور دې څه درته ویلي و؟» زنداني و ویل چې: «هو»، «هغې راته و ویل چې زه باید اونگ تا ته در نه ورم او که نه نو مجبور یم چې لاستی یې هم پیدا کړم.» پاچا ورته و ویل چې: «ایا ته دومره هوبنیاره لور لرې؟، دا باید یو ځل ما ته راشي.» جلی پاچا ته ورغله او هغه ورته وویل چې که په رښتیا ډیر هوبنیاره یې، نوزه یوه معما در ته وایم او ته دا معما حل کړه. که معما دې سمه حل کړه، بیا دې ځانته واده کوم. جلی سم د لاسه ورته و ویل چې هو، زه غواړم چې دا معما حل کړم. پاچا ورته و ویل چې: «ما ته په داسې حال کې راشه چې نه دې جامې اغوستې وي، نه لوڅه وي، نه په پښو، وې او نه په څه سپره وې. که دا کار دې وکړی شو، نو بیا واده در سره کوم.» جلی لاره جامې یې وایستلې او بې جامو شوه. ځان یې دمایانو په یوه لوی جال کې ونغښت، اوس نو لوڅه نه وه، یو خر یې کرایه کړ او دهغه په لکۍ پورې یې جال وتړه، خره جال کش کړ، اوس نه سپره وه او نه پیاده وه چې تر پاچا پورې یې ورسوله. پاچا چې دا حال ولید، ورته وېي ویل چې معما دې سمه حل کړه او ټول شرطونه په ځای شول. د جلی پلار یې د زندان نه ازاد کړ او دا یې د میرمنې په توگه کور ته روانه کړه او د پاچاهۍ ټوله شتمني یې ورته وړاندې کړه. ډیر کالونه وروسته یوه ورځ پاچا د ښار د کتنې د پاره راووت او چې گوري ډیر بزگران دخپلو کراچيو سره د شاهي قصر په مخ کې ولاړ دي. بزگرانو لرگي پلورل. ځینو بزگرانو خپلې کراچي په آسانو پور تړلې وې او ځنې نورو بیا په غوايانو پورې تړلې وې. یوه بزگر درې اسپې درلودې، یوې یې یو بیان دنیاته راوړ. دا بیان له دې ځایه وتښتید او ولاړ د دوو غوايانو تر منځ، چې کراچي پسي تړلې وه، ودرید. کله چې بزگران سره راټول شول، تر منځ یې دعوه او یو جنجال پیدا شو. ټیلي پیلې پیل شوې، شور او غال مغال پورته شو. دغوايانو خاوند بزگر ویل چې دا بیان زما دی، زما غوا زیر ولی دی، ځکه چې په دې ځای کې ولاړ دی.

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

دې بل بزگر ویل چې نه، دانشي کیدی، دا بیان زما اسپې دنیا ته راوړی دی، نو ځکه دا زما مال دي. دعوه تر پاچا پورې ورسیده. پاچا داسې حکم وکړه چې بیان دهغه چا دی، چیر ته چې ولاړ و. بیان دغوايانو خاوند ته، چې په رښتیا دهغه نه و، ور کړ شو او د آسانو خاوند تش لاس پاتې شو. دی په بیان پسې ډیر خپه شو، ژریده او گیلې او مانې یې کولې. ده له چا اوریدلې و چې د پاچا میرمن ډیره زړه سوانده او مهربان ښځه ده، ځکه چې دا هم دیوه غریب بزگر په کورنۍ کې لویه شوې ده. ملکې ته ورغې او ورته وېې ویل چې مرسته ور سره وکړې، ترڅو خپل بیان بیرته تر لاسه کړي. ملکې ورته وویل چې: «هو! زه په دې شرط مرسته دسرره کوم چې چا ته به حال نه وا یې، نوزه درته وایم چې سهار دوخته، کله چې پاچا د ساتونکو دکتني له پارو راوړي، د سرک منځ په هغه برخه کې چې دی تر تیریري د مایانو جال وغوروه او ځان داسې وښه چې گوندې دمایانو په نیولو لگیا یې، جال داسې راټول کړه لکه چې د مایانو نه د ک وي او په یو لوبښي کې یې تش کړه.» بیایې دا هم ورته وویل چې که پاچا پوښتنه ور نه وکړي، نو دی باید څه ورته و وایې. دهمدې ورځې په سبا بزگر، لکه څنگه چې ملکې ورته وېې و، د وچ سرک په منځ کې د مایانو نیول پیل کړل. پاچا چې دی ولید، نو یو ځغاستونکی یې ور ولېږه او ورت وېې ویل چې د دې احمق نه پوښتنه وکړه چې د وچ سرک په منځ کې څه کوي. بزگر په ځواب کې ورته و ویل چې: «زه دلته مایان نیسم.» ځغاستونکي ورته و ویل چې دلته خو اوبه نشته او د دې وچ سرک په سر څنگه مایان نیسي. بزگر ورته وویل چې: «په دې پاچاهۍ کې چې غوايان بیان زیږولی شي، نو زه هم کولی شم چې د وچ سرک په سر مایان ونیسم.» ځغاستونکي پاچا ته د بزگر ځواب ورساوه. پاچا چې ځواب واورید، بزگر یې را و غوښت. پاچا بزگر ته و ویل چې دا ځواب تا له خانه نه دی ورکړی، په بیره ووايه چې چا در بنودلی. بزگر ویل چې اله دې زما مل شي او نه یې غوښتل چې ملکه ور په گوته کړي. خو هغه یې د وښو په گډیو کیناوه او تر هغو یې واهه، ترڅو مجبور شو چې اقرار وکړي او و وایې چې دا ځواب ملکې ور بنودلی و.

پاچا چې کورته راغی ښځې ته یې و ویل چې: «ته ولې له ما سره خیانت کوي، ته مې نور میرمن نه یې، دلته ستا وخت پای ته ورسید، څه هلته لاره شه، له کوم ځایه چې راغلی یې، دبزگرۍ کور ته دې لاره شه.» پاچا میر مني ته دا اجازه ور کړه چې په خدای په امانۍ کې هغه شی دځان سر وړلی شي چې تر نورو ټولو درته ښه ښکاري او تر ټولو ډیردر باندې گران وي. میر من یې ور ته و ویل چې: «هو گرانه سړیه! ته چې کوم امر کوي، زه یې په سترگو منم.» بیا یې لاس ترې چاپیر کړ په مخ یې ښکل کړ، دخدای په امانۍ په وخت کې یې د خوب ډیره قوي دوا راوغوښتله، په کیلاسونو کې یې واچوله. پاچا خپل کیلاس په یوه سا وچیکه او ملکې یو ډیر وړوکی غوړپ ور نه وکړ. پاچا په ژور خوب ویده شو او ملکې یو نوکر را وغوښت او ویده پا چا یې په پاک اوسپین رخت سره وپیچه او د نوکرانو په مرسته یې گادی ته پورته کړ او خپل دبزگرې کورگنکي ته یې راوست. هلته یې په یوه کټ گنکي کې وچاوه. یوه شپه او یوه ورځ ویده و او کله چې وینښ شو، شاوخوا یې وکتل او وېې ویل چې: «ای زما خدایه! دا چیرته یم.» بیا یې نوکرا نو ته نارې کړې، خو یو نوکر هم نه و. آخر یې میر من راغله او رته دویې ویل چې: «گرانه پاچا! تا ما ته امر وکړ چې په ټول قصر کې هر څه چې تر نورو ټولو را باندې ډیرگران وي، له ځان سره وړلی شم. ما ته ته د بل هر څه نه ښه اوله بل هر څه نه ډیر گران یې، نو ځکه مې ته د ځان سره راوړي.» پاچا چې دا واورید نو دستر گو نه یې اوښکې روانې شوې او وېې ویل چې: «گرانې میر منې! ته زما او زه به ستا یم.» بیر ته یې د ځان سره قصر ته بوتله، له سره یې واده سره وکړ او تر اوسه یو ځای ژوند کوي.

لیکونکي:

Brüder grimm

ژباړن: رناگل اریوېزی